

OKUL FORMANI ÖZGÜRCE KENDİN TASARLA

Öğr. Gör. Zeliha SARIKAYA HÜNEREL
Öğr. Gör. Serap MUTLU
Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AĞGÜL

İKSAD
Publishing House

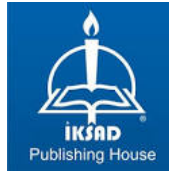

YAZARLAR

Öğr. Gör. Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Öğr. Gör. Serap MUTLU

Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL

OKUL FORMANI ÖZGÜRCE KENDİN TASARLA PROJESİ

Öğr. Gör. Zeliha SARIKAYA HÜNEREL¹

Öğr. Gör. Serap MUTLU¹

Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL¹

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Polatlı Sosyal Bilimler
Meslek Yüksekokulu, Tekstil, Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümü.

Copyright © 2019 by iksad publishing house

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
distributed, or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording, or other electronic or
mechanical methods, without the prior written permission of the publisher,
except in the case of

brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic
Development And Social
Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TURKEY TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksad.net

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2019©

ISBN: 978-625-7954-10-5

Cover Design: Özlem Kaya

November / 2019

Ankara / Turkey

Size = 16 x 24 cm

**Avrupa Birliği Tarafından Finanse Edilen
Küçük Hibe Desteği ile Çocukların Sivil
Topluma Katılımı**

“Çocuklar için Mikro-Fon Programı”

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	1
2. Çocuklarla Güçlüyüz Nedir?.....	1
3. Projenin Adı.....	1
4. Projenin Amacı.....	2
5. Projenin Hedefi.....	3
6. Hedef Kitle.....	3
7. Hedef Kitlenin İhtiyaçları.....	4
8. Projeye Destek Sağlayan Gönüllü Eğitimciler.....	4
9. “Okul Formanı Özgürce Kendin Tasarla” Projesi Etkinlik Takvimi.....	5
10. 1.Faaliyet Günü.....	5
11. 1.Faaliyet Günü Etkinlik Görselleri	6
12. 2. Faaliyet Günü.....	12
13. 2.FaaliyetGünüEtkinlik Görselleri.....	13
14. 3. Faaliyet Günü.....	17
15. 3. Faaliyet Günü Etkinlik Görselleri.....	19
16. Öğrenci Çalışmaları.....	30
17. 4. Faaliyet Günü.....	47
18. Seçim.....	47
19. Oylamaya Sunulan Tasarımlar	48
20. Seçim Görselleri.....	51
21. Seçim Sonucu.....	56
22. 5. Faaliyet Günü.....	57
23. Sergi Açılışı.....	58
24. Sergi Açılışı Görselleri.....	59
25. Teşekkür ve Katılım Belgelerinin Sunulması.....	65
26. Araştırma Kapsamında Öğrencilere Uygulanan Anket Çalışması.....	71
27. Anket Verilerinin Analizi ve Elde Edilen Bulgular.....	71
28. SONUÇ.....	82

GİRİŞ

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, “ Küçük Hibe Desteği ile Çocukların Sivil Topluma Katılımı”, “Çocuklar için Mikro-Fon Programı” kapsamında Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İnsan Hakları Ve Uygulama Ve Araştırma Merkezi adına Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Tekstil, Giyim, Ayakkabı Ve Deri Bölümü Öğr. Gör. Zeliha Sarıkaya Hünerel , Öğr.Gör.Serap Mutlu ve Öğr. Gör. Nuray Demirel Akgül’ün yürütücülüğünde hazırlanan roje hibe desteği almaya hak kazanmıştır.

Çocuklarla Güçlüyüz Nedir?

“Çocuklarla Güçlüyüz” programı 2015-2017 yılları arasında Mevcut Çocuk Hakları Ağlarının Çocukların Sesi Olarak Harekete Geçmesi İçin Güçlendirilmesi–Uluslararası, Ulusal ve Yerel Arasında Bağlantı Kurmak başlıklı proje ile hayata geçirilmiş ve 2018 yılı Ocak ayı itibariyle de “Küçük Hibeler Aracılığıyla Çocukların Sivil Topluma Katılımlarının Desteklenmesi Projesi (Çocuklarla Birlikte Daha Güçlü – II)” ile devam ettirilmektedir.

Çocuklarla Birlikte Daha Güçlü – II Projesi Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından mali destek sağlanan ve Uluslararası Çocuk Merkezi (ICC) tarafından yürütölen bir projedir.

Projenin Adı

“Okul Formanı Özgürce Kendin Tasarla”

Projenin Amacı

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tarafından yürütölmekte olan projemiz çocukların kendi hayatları konusunda yapılan etkinlikte karar alma gücünün tamamında görüşlerinin alınmasıdır.

Okul hayatı boyunca her gün aynı okul formasını giyen ve forma seçiminde söz hakkı bulunmayan öğrencilerimize okul giysilerini hayal ettikleri şekilde tasarlayıp seçme hakkı sunmaktır. Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin okul formalarını kendi istekleri doğrultusunda tasarımları sağlanacaktır. Tamda ergenlik çağına giren bu çocukların kendilerini nasıl bir formayla görmek istediklerini, nasıl rahat hissedeceklerini, giysilerinde ne tür özellikler ve renkleri istedikleri belirlenecektir. Proje kapsamındaki çocuklara, üniversitede pedagoji ve sanat eğitimi almış eğitimcilerin vereceğı tasarım, renk, kumaş ve malzeme bilgisi eğitimleri sonrasında hayallerindeki formaları çizmeleri sağlanacak ve yapılan tasarımlar sergilenecektir.

Moda tasarımı ve giyim alanında uzman eğitimciler, yapılan tasarımlar arasından öğrencilerin ortak görüşleri doğrultusunda seçilen 1 kız öğrenci ve 1 erkek öğrenci okul forma tasarımını ürüne dönüştürecektir. Türkiye’de böyle bir çalışma daha önce yapılmamış olup okul forması seçimi ailelere ve çoğı zaman okul idaresinin seçimine bırakılmıştır. Çocuğun kendi giydiğı formasının seçiminde şimdiye kadar bir söz hakkı olmamış, ne istediğı sorulmamış fikri alınmamıştır. Bu bakımdan da proje kapsamında bir ilk yapılacak ve öğrenciler formalarını tasarlarken çalışmanın tüm aşamalarında etkin

olacaklardır. Proje kapsamında bütün eğitimler alanında uzman akademisyenler tarafından gönüllü olarak verilecektir. Dikilecek olan örnek forma üniversite atölyesinde gönüllü hocalarımız tarafından dikilecektir.

Projenin Hedefi

Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi tarafından yürütülmekte olan proje çocukların kendi hayatları konusunda yapılan etkinlikte karar alma gücünün tamamında görüşlerinin alınmasıdır. Öğrencilerin hayal ettikleri formları uzman eğitimcilerin desteği ile tasarıma dönüştürüp çocukların bu süreçte etkin olmalarını sağlamak,

*Çocukların yaptıkları forma tasarımlarını sergilemek,

*Yapılan forma tasarımları arasından eleme yapılarak çocukların belirlediği 1 adet forma tasarımını alanında uzman eğitimciler tarafından ürüne dönüştürmek.

Hedef Kitle

Çalışma, Ankara ilinin Polatlı ilçesinde Milli Eğitim Müdürlüğünün belirlemiş olduğu, Zafer Ortaokulu 5. Sınıf öğrencilerinden gönüllü kız ve erkek toplam 30 öğrenciye uygulanmıştır. Yapılan bu çalışmadan, proje kapsamında yer alan çocuklar ve aynı okulda öğrenim gören öğrencilerin bütünü fayda sağlayacaktır. Projede yer alamayan 5. Sınıf da öğrenim gören 143 öğrenciye anketler uygulanmış görüşleri alınmıştır.

Hedef Kitlenin İhtiyaçları

- *Eğitim ortamının sağlanması,
- *Tasarım için gerekli araç gereçler,
- *Uzman kiři desteği,

Projeye Destek Sağlayan Gönüllü Eğitimciler

Öğr. Gör. Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Öğr.Gör. Serap MUTLU

Öğr.Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL

“Okul Formanı Özgürce Kendin Tasarla” Projesi

Etkinlik Takvimi

1.Faaliyet Günü:

Tarih: 25 NİSAN 2019

Saat : 10.00

Yer : Zafer Ortaokulu Polatlı/ANKARA

• Faaliyetin Adı	Proje bilgilendirme toplantısı
• İçerik	Çocuklara projenin tanıtımı, amacı ve sonuçları hakkında detaylı bilgi verilecektir. Çocukların bu projedeki danışmanlıklarına başvurulacaktır.
• Süresi/Yeri	4 saat / okul toplantı salonu
• Hedef Kitle	5. sınıf gönüllü kız ve erkek öğrenciler
• Yöntem	Uzman eğitimci tarafından proje içeriği ile ilgili sunum ve anket uygulaması yapılacaktır.
• Gerekli Ekipmanlar/Kaynaklar	Projeksiyon, bilgisayar, sunum tahtası, proje ile ilgili tanıtım broşürleri,

*Projenin ilk günü gönüllü 30 öğrenci ile tanışma toplantı yapılmıştır. Öğrencilere ve okul yönetimine Öğr. Gör. Zeliha SARIKAYA HÜNEREL tarafından projenin detayları hakkında bilgiler verilmiştir.

*Proje ile ilgili anket çalışması yapıp öğrencilerin formalar hakkındaki düşünceleri ölçülmüştür. Öğrencilere yaka kartları ve tasarım çantaları hediye edilmiştir.

*Eğitimin ilk başlangıcı olarak Öğr. Gör. Nuray DEMİEL AKGÜL, Renk bilgisi eğitimi vererek öğrencileri tasarım konusunda bilgilendirmiştir.

1. Faaliyet Günü Etkinlik Görselleri

2.Faaliyet Günü:

Tarih: 29 NİSAN 2019

Saat : 10.00

Yer : Zafer Ortaokulu Polatlı/ANKARA

• Faaliyetin Adı	Renk ve Kumaş Bilgisi Eğitimi
• İçerik	Projeye katılan gönüllü öğrencilere renk, doku ve kumaş çeşitleri hakkında bilgilendirme yapılacaktır.
• Süresi/Yeri	4 saat/ okul toplantı salonu
• Hedef Kitle	5. sınıf gönüllü kız ve erkek öğrenciler
• Yöntem	Uzman eğitimci tarafından renk, doku tekniklerinin öğrenciler tarafından uygulaması yapılacaktır. Kumaş çeşitlerini kartelalardan dokunarak hissederek öğrenmeleri sağlanacaktır
Gerekli Ekipmanlar/Kaynaklar	Projeksiyon, bilgisayar, sunum tahtası, boya kalemleri, resim kağıtları, kumaş kartelası,

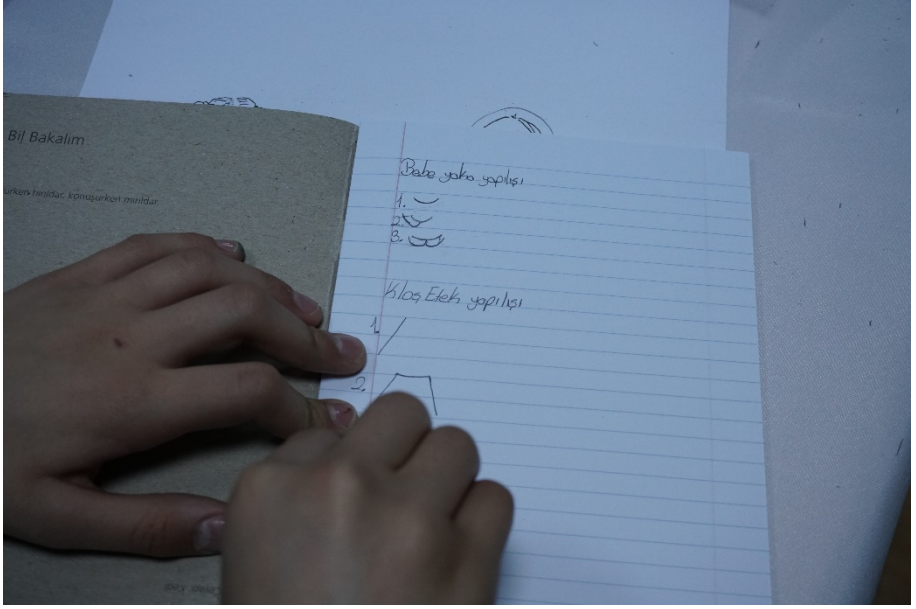
*Projenin 2.gününde Öğr. Gör. Serap MUTLU, öğrencilere lif ve kumaş bilgisi eğitimi verdi. Ayrıca formalarda kullanılan yaka, kol, etek ve pantolon şekilleri hakkında bilgilendirme yaptı.

2. Faaliyet Günü Etkinlik G6rselleri

3.Faaliyet Günü:

Tarih: 03 MAYIS 2019

Saat : 10.00

Yer : Zafer Ortaokulu Polatlı/ANKARA

● Faaliyetin Adı	Forma tasarımı ve model uygulama
● İçerik	Öğrencilerin faaliyet 1 ve 2 de aldıkları bilgileri kullanarak hayallerindeki giymek istedikleri formaları tasarımları sağlanacaktır. Silüet üzerinde renk, kumaş dokusu öğrenciler tarafından seçilecek ve farklı modeldeki yaka , kol, cep uygulamaları yaptırılarak tasarım tamamlanacaktır.
● Süresi/Yeri	4.saat / okul toplantı salonu
● Hedef Kitle	5. sınıf gönüllü kız ve erkek öğrenciler
● Yöntem	Öğrenciler aldıkları eğitimleri uygulamaya dönüştüreceklerdir.
● Gerekli Ekipmanlar/ Kaynaklar	Tasarım malzemeleri, Hazır silüet kalıpları.

*3.cü gün öğrencilerin almış oldukları eğitimleri uygulayarak öğrenmeleri sağlanmıştır. Silüetler üzerine yapılan bir kız bir erkek öğrenci forması öğrenciler tarafından eğitimcilerin rehberliğinde çizilerek renklendirilmiştir. Öğrenciler çizimlerini yaparken kol, yaka ve etek modellerinde aldıkları eğitime uygun tasarımlar yapmışlardır. Renk seçimlerinde daha uyumlu renkleri tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

Projeye katılan gönüllü öğrenciler yapmış oldukları tasarımlardan çok mutlu olarak, kendilerine böyle bir fırsat sunulduğu için çok şanslı olduklarını ifade etmişlerdir. Aralarından bazı öğrenciler ileride moda tasarım mesleğini yapmak istediklerini belirtmişlerdir. Hem moda tasarımını öğrencilere sevdirmek hem de kendi hayallerindeki formayı tasarlamalarını sağlamak biz eğitimciler için gurur verici olmuştur.

3. Faaliyet Günü Etkinlik G6rselleri

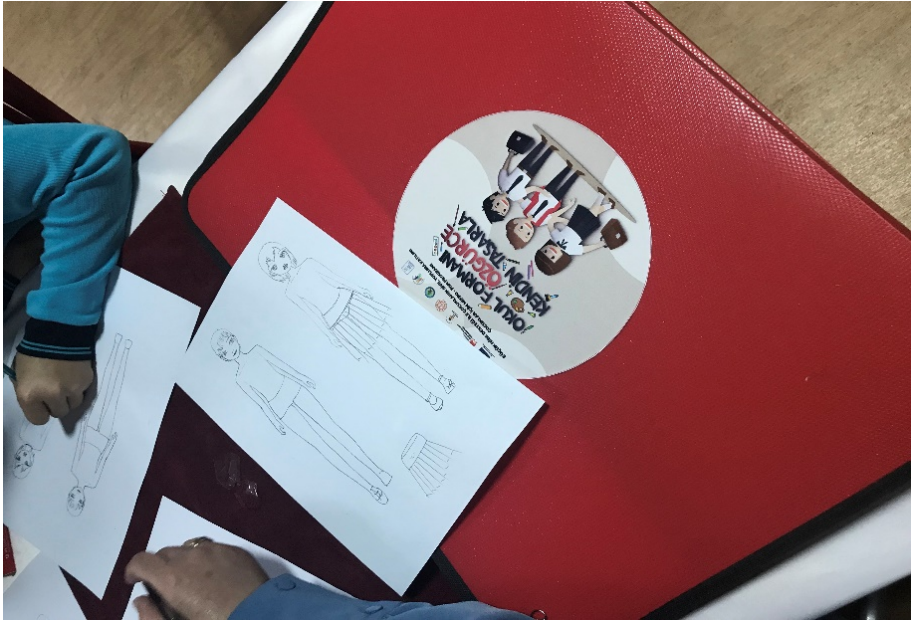

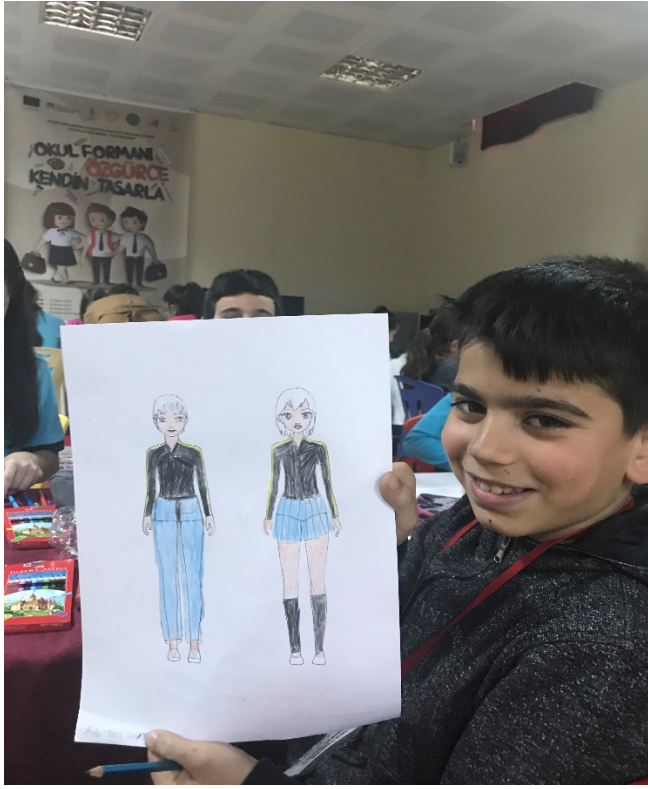

Öğrenci Çalışmaları

4.Faaliyet Günü:

Tarih: 10 MAYIS 2019

Saat : 11.00

Yer : Zafer Ortaokulu Polatlı/ANKARA

• Faaliyetin Adı	Seçim
• İçerik	Projeye kapsamında yapılan öğrenci çalışmalarının seçimle belirlenmesi.
• Süresi/Yeri	4 saat/okul toplantı salonu
• Hedef Kitle	5. sınıf gönüllü kız ve erkek öğrenciler
• Yöntem	Öğrenci çalışmalarının görsel olarak sunumu.

Seçim

Öğrenciler tarafından anket çalışmalarından elde edilen sonuçlara göre en çok beğenilen 6 çalışma öğrencilerin seçimine sunulmuştur. Çalışma görsellerini inceleyen öğrenciler 6 forma tasarımı arasından 1 tasarım seçerek demokratik bir seçimle oylarını kullanmışlardır.

Oylamaya Sunulan Tasarımlar

1. Tasarım

2. Tasarım

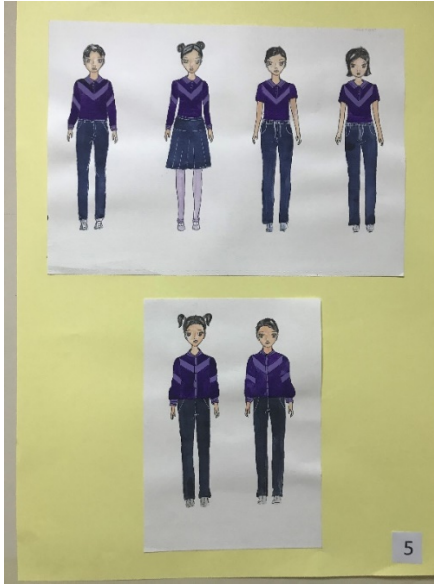
3. Tasarım

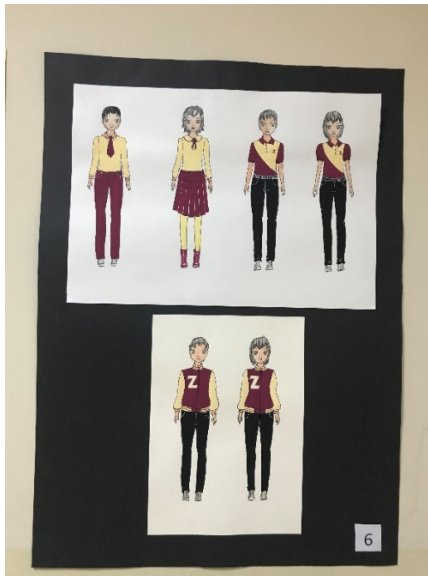
4.Tasarım

4. Tasarım

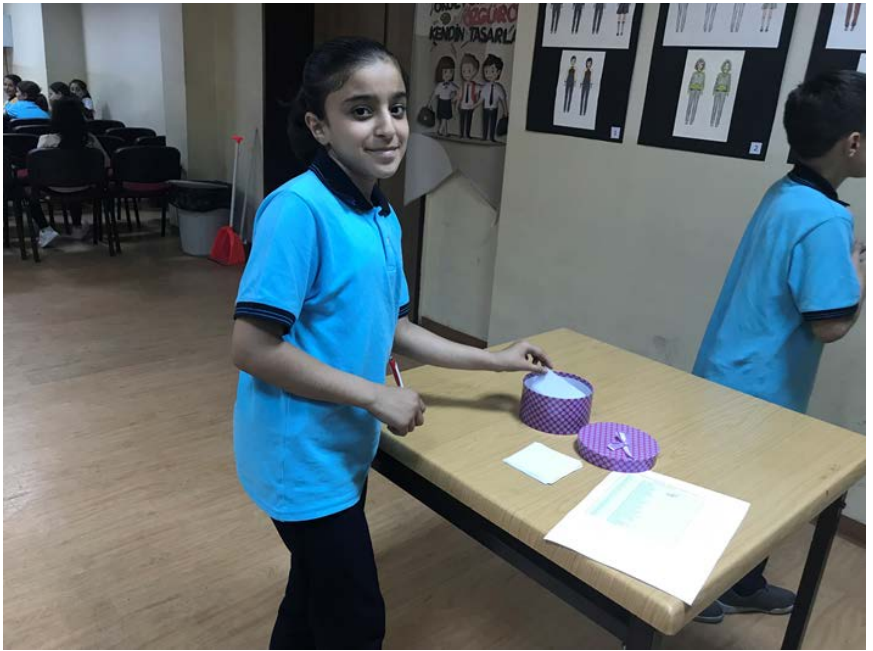

5. Tasarım

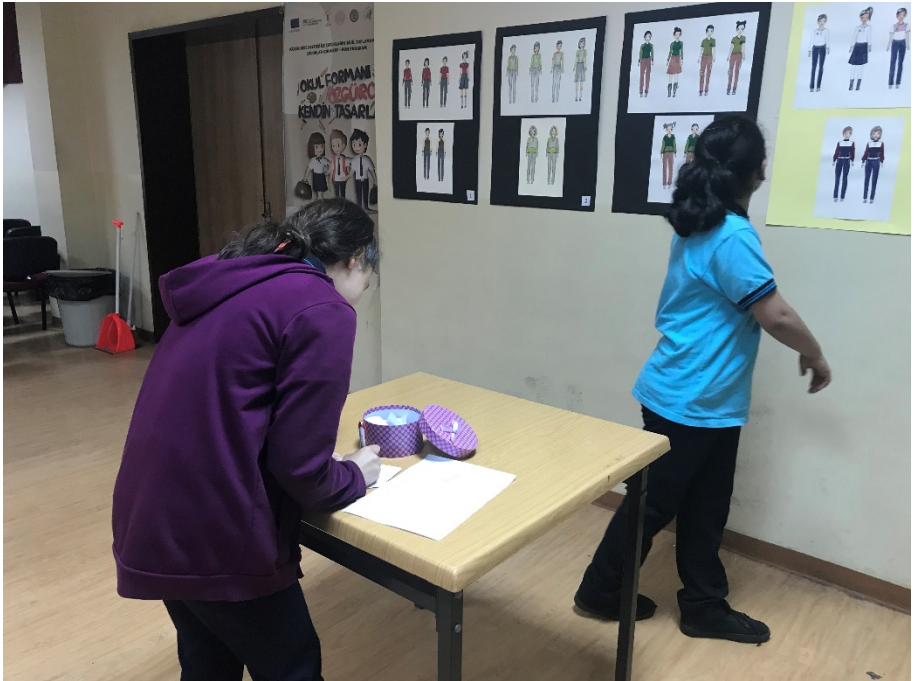

Seçim Görselleri

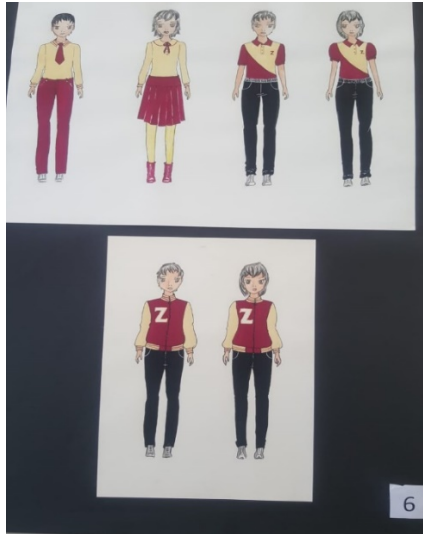

Seçim Sonucu

*4. faaliyet olan tasarım seçiminde, 6 nolu tasarım en çok oyu alarak üretilmek üzere seçilmiştir. Öğrenciler seçim sonucunda belirlenen formanın üç boyutlu ürüne dönüştürülmüş şeklini sergi günü görmüşlerdir.

5. Faaliyet Günü

Tarih: 28 MAYIS 2019

Saat : 11.00

Yer : Zafer Ortaokulu Polatlı/ANKARA

***Sergi:** Öğrenciler tarafından seçilen okul formasının sergi yapılarak tüm okul öğrencilerine tanıtılması.

● Faaliyetin Adı	Sergi
● İçerik	Projeye kapsamında yapılan öğrenci çalışmalarının sergilenmesi, diğer okul öğrencilerine tanıtılması.
● Süresi/Yeri	4 saat/okul sergi alanı
● Hedef Kitle	Ankara Hacı Bayram veli üniversitesi yöneticileri, Polatlı ilçe davetli protokolü, Veliler, Okul öğrencileri, öğretmenler ve okul idaresi.
● Yöntem	Öğrenci çalışmalarının sergi olarak görsel sunumu
● Gerekli Ekipmanlar /Kaynaklar	Giysi mankeni ve sergi panosu

Sergi Açılışı

*5. faaliyet günü olan sergi açılışını Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof .Dr. Aydın KARAPINAR, Polatlı İlçe Milli Eğitim Müdürü Alican KILIÇ, Polatlı Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Veli KESKİN, Polatlı İlçe Sağlık Müdürü Dr.Halil AKAR, Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu müdür Yardımcısı Öğr. Gör. Yusuf CANTÜRK, Uluslararası Çocuk Merkezinden Mustafa Ulusal Çocuk Merkezi Yetkilisi Mustafa UYGUR, Okul Müdürü Fatih Gülen, Okul Aile Birliği Başkanı Şükran Dinç, öğretmenler, öğrenciler ve velileri katılmıştır.

Yapılan bilgilendirmenin ardından projeye desteklerinden dolayı Zafer Ortaokulu Müdürü Fatih GÜLEN'e ve Görsel Sanatlar Öğretmeni Özgül GÜZEL BİLTEKİN'e Teşekkür belgeleri takdim edilmiştir.

Projenin gerçekleşmesinde büyük emekleri olan projeye gönüllü katılan öğrencilere katılım belgeleri ve uluslararası çocuk merkezinin armağanları verilmiştir.

Sergi Açılış Görselleri

Teşekkür ve Katılım Belgelerinin Sunulması

Araştırma Kapsamında Öğrencilere Uygulanan Anket Çalışması

Çalışmanın hedef kitlesi; Ankara İli Polatlı İlçesi'nde Milli Eğitim Müdürlüğü'nün belirlemiş olduğu, Zafer Ortaokulu 5. Sınıf öğrencileridir. Araştırmanın örneklemini ise, öğrencilerden gönüllü kız ve erkek toplam 30 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın sonucundan proje kapsamında yer alan 30 öğrenci ve aynı okulda öğrenim gören bütün öğrenciler faydalanacaktır. Projede uygulama boyutunda yer alamayan ancak 5. Sınıfta öğrenim gören 143 öğrenciye anket uygulanarak bütün öğrencilerin giymek istedikleri formayla ilgili görüşleri alınmıştır.

Anket Verilerinin Analizi ve Elde Edilen Bulgular

Anket Verilerinin Analizi

Anketlerden elde edilen veriler SPSS istatistik programı (SPSS 18.0) ile analiz edilmiştir. Anket analizi yapılırken tanımlayıcı istatistikler yöntemi tercih edilmiştir. Tanımlayıcı istatistik yöntemi kapsamında veriler, frekanslar ve oranlar ölçütleri kullanılarak analiz yapılmıştır.

Elde Edilen Bulgular

Araştırma kapsamına alınan öğrenciler ile ilgili anketlerden sağlanan temel bilgiler aşağıdaki gibidir;

Toplamda 143 öğrenciden 66 kız,77 erkek öğrencinin anket sorularına verdikleri cevaplar cinsiyete göre ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımları

Cinsiyet	n	%
Kız	66	46,15
Erkek	77	53,8
Toplam	143	100,0

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin cinsiyet durumunu gösteren Tablo 1’i incelediğimizde; öğrencilerin % 46,1’inin kız, % 53,8’inin ise erkekten oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi elemanları

	Kız		Erkek	
	n	%	n	%
1. Uzun kollu üst giysi	50	75,7	27	35,0
1. Kısa kollu üst giysi	16	24,2	50	64,9
1. Gömlek	40	60,6	33	42,8
1. Pantolon	20	30,3	77	100
1. Etek	36	54,5	0	0
1. Yelek	28	42,4	44	57,1
1. Mont	19	28,7	50	64,9
1. Pantolon Etek	5	7,5	0	0
1. Tek parça elbise	5	7,5	0	0
Toplam öğrenci sayısı:	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi elemanlarını gösteren Tablo 2 incelendiğinde kız öğrencilerin; % 75,7'sinin uzun kollu giysi türünü, %60'6 sının gömlek, % 30.3'ünün pantolon, % 54,5'inin etek, % 42,4'ünün yelek, % 28,7'sinin mont, %7,5'unun pantolonetek, yine % 7,5'unun tek parça elbise tercih ettikleri görülmüştür. Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi elemanlarını gösteren Tablo 2 incelendiğinde erkek öğrencilerin; % 64,9'unun kısa kollu üst giysi türünü, % 42,8'inin gömlek, % 100'ünün pantolon, % 57, 1'inin yelek, % 64,9'unun mont tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi elemanları cinsiyet açısından değerlendirildiğinde; kız öğrencilerin erkeklere göre çoğunlukla uzun kollu üst giysi tercih ettikleri, erkek öğrencilerin kısa kollu giyimi daha çok tercih ettikleri belirlenmiştir. Gömleğin erkeklerden çok kızlarda tercih edildiği, bunda erkek çocukların daha aktif olması nedeniyle rahat hareket etme ihtiyaçlarına bağlı olduğu düşünülmektedir. Alt giysi türünde kız öğrencilerin tercihlerinde etek daha ön plandayken, sırasıyla düşük oranlarda olsa da pantolon, pantolon etek ve jile tercih eden öğrencilerde olmuştur. Yelek ve mont giysi türünde ise; kızlara oranla erkekler daha çok bu giysi elemanlarını seçmişlerdir. Çalışmanın sonuçlarına göre; giysi elemanlarının seçiminde cinsiyet faktörünün yüksek oranda ön planda olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri üst ve alt giysi renkleri

	Kız		Erkek	
	N	%	n	%
1. Üst giysi açık renk	36	54,5	40	51,9
2. Üst giysi koyu renk	30	45,4	37	48,0
3. Alt giysi açık renk	30	45,4	16	20,7
4. Alt giysi koyu renk	36	54,5	61	79,2 1
Toplam öğrenci sayısı:	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri üst ve alt giysi renklerini gösteren Tablo 3 incelendiğinde; kız öğrencilerin üst giysi renk seçiminde, % 54,5 oranında açık renk, %45,4 oranında koyu renk, alt giysi renk seçiminde %45,4 oranında açık renk, % 54,5 oranında koyu renk tercih ettikleri görülürken; erkek öğrencilerin üst giysi renk seçiminde % 51,9 oranında açık renk, %48 oranında koyu renk, alt giysi renk seçiminde % 20,7 ile açık renk, % 79,21 ile koyu renk seçtikleri görülmüştür. Tüm bu veriler ışığında; kız ve erkek öğrenciler üst giysilerin renk seçiminde, çoğunlukla açık renk, alt giysi renk seçiminde ise koyu rengi tercih etmişlerdir.

Tablo 4: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri üst giysi renkleri

	Kız		Erkek	
	N	%	n	%
1. Sarı	9	13,6	10	12,9
2. Siyah	0	0	0	0
3. Kırmızı	20	30,3	15	19,4
4. Bordo	25	37,8	35	45,4
5. Beyaz	3	4,5	0	0
6. Pembe	7	10,6	0	0
7. Mor	1	1,5	2	2,5
8. Turuncu	1	1,5	0	0
9. Ekru	0	0	4	5,1
Toplam öğrenci sayısı:	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri üst giysi renklerini gösteren Tablo 4 incelendiğinde; kız öğrencilerin üst giysi renk seçiminde, % 13,6 oranında sarı renk, % 30,3 oranında kırmızı renk, % 37,8 oranında bordo renk, % 4,5 oranında beyaz renk, % 10,6 oranında pembe renk, % 1,5 oranında mor renk,

%1,5 oranında turuncu renk tercih edilirken; erkek öğrencilerin renk seçimlerinde ise, % 12,9 oranında sarı renk, % 19,4 oranında kırmızı renk, % 45,4 oranında bordo renk, % 2,5 oranında mor renk, % 5,1 oranında ekru renk tercih edilmiştir. Anket sonuçlarına bakıldığında hem kız hem erkek öğrencilerin hiçbirinin üst giysi grubunda siyah rengi istemedikleri görülürken, sadece erkeklerde beyaz ve pembe, sadece kızlarda ise ekru renk istenmemiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri alt giysi renkleri

	Kız		Erkek	
	N	%	n	%
1. Sarı	2	3,0	0	0
2. Siyah	40	60,6	47	61,0
3. Kırmızı	3	4,5	1	1,5
4. Yeşil	3	4,5	13	16,8
5. Beyaz	2	3,0	0	0
6. Pembe	2	3,0	0	0
7. Mor	1	1,5	3	4,5
8. Turuncu	0	0	0	0
9. Ekru	13	19,6	2	3,0
Toplam öğrenci sayısı:	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri alt giysi renklerini gösteren Tablo 5 incelendiğinde; kız öğrencilerin alt giysi renk seçiminde, % 3,0 oranında sarı renk, % 60,6 oranında siyah renk, % 4,5 oranıyla kırmızı renk, % 4,5 oranıyla yeşil renk, % 3 oranlarıyla beyaz ve pembe renk, % 1,5 oranıyla mor renk,

% 19,6 oranıyla ekru rengi tercih ettikleri görülmüştür. Erkek öğrencilerin alt giysi renk seçimlerinde ise ; % 61,0 ile siyah renk, % 1,5 ile kırmızı renk, % 16,8 ile yeşil renk, % 4,5 ile mor renk, % 3,0 ile ekru renk tercih edilmiştir. Bu veriler ışığında siyah rengin kız ve erkek öğrenciler tarafından alt giyim türünde daha çok tercih edildiği, kız öğrencilerde ekru renk sıralamaya girerken, erkeklerde ise askerliğe olan hayranlıktan dolayı yeşil rengin tercih edildiği düşünülmektedir.

Tablo 6: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri mont renkleri

	Kız		Erkek	
	N	%	n	%
1. Sarı	2	3,0	0	0
2. Siyah	2	3,0	48	62,3
3. Kırmızı	3	4,5	7	9,0
4. Yeşil	3	4,5	10	12,9
5. Beyaz	0	0	1	1,2
6. Pembe	40	60,6	0	0
7. Mor	5	7,5	0	0
8. Turuncu	1	1,5	0	0
9. Ekru	10	15,15	11	14,2

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri mont renklerini gösteren Tablo 6 incelendiğinde; kız öğrencilerin mont renk seçiminde, % 3 oranlarıyla sarı ve siyah renk, % 4,5 oranlarıyla kırmızı ve yeşil renk, en yüksek oran olan %60,6 oranıyla pembe renk,% 7,5 oranıyla mor renk, % 1,5 oranıyla turuncu

renk, % 15,15 oranıyla da ekru renk tercih edilmiştir. Erkek öğrencilerin mont renk seçinde ise; % 62,3 oranıyla siyah renk, % 9 oranıyla kırmızı renk, % 12,9 oranıyla yeşil renk, % 1,2 oranıyla beyaz renk tercih edilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri kumaş yapıları

	Kız		Erkek	
	N	%	N	%
1. Hareketleri engellememeli	66	100	66	100
2. Terletmemeli	66	100	66	100
3. Üşütmemeli	66	100	66	100
4. Çabuk kirlenmemeli	66	100	66	100
5. Renkleri solmamalı	66	100	66	100
Toplam öğrenci sayısı:	66	100	66	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri kumaş yapısını gösteren Tablo 7 incelendiğinde; kız ve erkek öğrencilerin kumaş yapıları seçiminde, verilen bütün kriterler %100 oranında onaylanmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin kumaş yapılarıyla ilgili yeterli bilgiye hakim oldukları, bu bilgiler ışığında giydikleri

formanın tasarımının yanında, kumaşların kullanım açısından getirdiği faydaya değer verdikleri görülmüştür.

Tablo 8: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri kumaş tasarımları

	Kız		Erkek	
	N	%	N	%
1. Kareli kumaş	2	3,0	8	10,3
2. Düz Kumaş	44	66,6	50	64,9
3. Desenli Kumaş	20	30,3	19	24,6
Toplam öğrenci Sayısı	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri kumaş tasarımlarını gösteren Tablo 8 incelendiğinde; kız öğrencilerin kumaş tasarımları seçiminde, % 3 oranıyla kareli kumaş, % 66,6 oranıyla düz kumaş, % 30,3 oranıyla desenli kumaş seçtikleri görülürken, erkek öğrencilerin ise % 10,3 oranıyla kareli kumaş, % 64,9 oranıyla düz kumaş, % 24,6 oranıyla desenli kumaş seçtikleri belirlenmiştir. Tespit edilen veriler sonucunda kız-erkek öğrencilerin formalarının kumaş tasarımında genellikle düz desenlere yöneldikleri ve daha sade görünmek istedikleri düşünülebilir.

Tablo 9: Öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi modelleri

	Kız		Erkek	
	N	%	N	%
1.Beli lastikli pantolon	45	68,18	60	77,9
2.Beli kemerli ve düğmeli pantolon	21	31,8	17	22,0
3.Beli lastikli etek	45	68,18	0	0
4.Beli kemerli ve düğmeli etek	21	31,8	0	0
5.Yakalı üst giysi	18	27,2	67	87,0
6.Yakasız üst giysi	48	72,7	10	12,9
Toplam öğrenci sayısı	66	100	77	100

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin formalarında olmasını istedikleri giysi modellerini gösteren Tablo 9 incelendiğinde; kız öğrencilerin giysi modellerinde seçiminde, % 68,18 oranında beli lastikli pantolon, % 31,8 oranında beli kemerli ve düğmeli pantolon, % 68,18 oranında beli lastikli etek, % 31,8 oranında beli kemerli ve düğmeli etek, % 27,2 oranında yakasız üst giysi, % 72,7 oranında ise yakalı üst giysi istedikleri belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin giysi

modeli seçimlerinde ise; % 77,9 ile oranında beli lastikli pantolon, % 22 oranında beli kemerli ve düğmeli pantolon, % 87 oranında yakalı üst giysi, % 12,9 oranında ise yakasız üst giysi istedikleri belirlenmiştir. Tüm bilgiler ışığında her iki öğrenci grubunun da pantolon ve etekte bellerin rahat hareket sağlamak, giyme çıkarmada zorluk yaşamamak ya da kilo alıp vermede bel ölçüsünde sorun yaşamamak amacıyla lastikli modelleri tercih ettikleri düşünülebilir. Üst giysi modelinde erkekler çoğunlukla yakasız modelleri tercih ederken, kızlar da çoğunlukla yakalı modelleri tercih etmişlerdir. Buradan hareketle erkek öğrencilerin yine erkek rol modelde giydikleri, erken yaşta yakalı gömlek ya da sweatshirt de kravat takmaya karşı olan yargılarını gösterebilir. Kız öğrencilerin yakalı modelleri tercih sebeplerine gelince, kızlarda kullanılabilir yaka modellerinin çokluğu, kız çocuklarının süslenmeye daha çok önem verdiklerini gösterebilir.

Bu araştırma sonucunda elde edilecek bulguların özellikle;

1. Devlet okullarında eğitim gören öğrencilerin forma tasarımlarını güncelleştirip üzerinde düşünme ve tartışma ortamı yaratacağı,
2. Gelecek neslin yaratıcı fikirlerini uygulamaya dönüştürmede yararlı olacağı,
3. Araştırma sonucunda geliştirilen önerilerin, tekstil ve giyim alanında çalışan üretici firmalara rehberlik edeceği,
4. Çocuklarla ilgili yapılacak yeni çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen proje çocukların kendi hayatları konusunda yapılan etkinlikte karar alma gücünün tamamında görüşlerinin alınması sağlanmıştır.

Çocukların kapasitelerinin artırımı ve iş birliği kültürünün geliştirilmesine katkıda bulunulmuştur.

Katılımcı çocukların çocuk hakları konusunda bilgi ve farkındalık sahibi olması sağlanmıştır.

Çocuk Hakları Sözleşmesinde belirtildiği gibi Çocuk, düşüncesini özgürce açıklama hakkına sahiptir; bu hak, ülke sınırlarına bağlı olmaksızın; yazılı, sözlü, basılı, sanatsal biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla her türlü haber ve düşüncelerin araştırılması, elde edilmesi ve verilmesi özgürlüğünü içerir. Proje kapsamında da ilkokul 5. Sınıf öğrencilerine kendi formlarını tasarlamaları istenerek özgür bir şekilde hayallerindeki formları tasarlamaları istenmiştir.

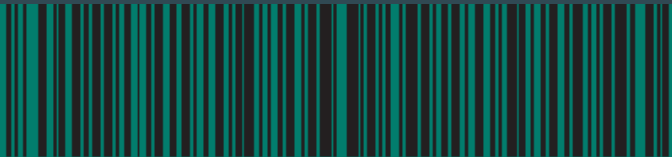
“Formanı Özgürce kendin Tasarla” projesi Türkiye de ilk kez uygulanan bir etkinlik olması bakımından örnek teşkil etmektedir. Öğrencilerin formlarını ilk kez kendilerinin tasarlayıp bunu seçimle demokratik bir ortamda seçerek, formanın ürüne dönüştürülmesi ve yapılan çalışmaların sergilenmesi öğrencilerin emeklerinin karşılığını almaları projeye katılan öğrencilere mutluluk vermiştir.

Projenin uygulanmasında destek veren Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İnsan Hakları Uygulama Ve Araştırma Merkezine,

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aydın KARAPINAR'a, Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne, Uluslararası Çocuk Merkezine ve çalışanlarına, Polatlı İlçe Milli Eğitim Müdürü Alican KILIÇ'a, Zafer Ortaokulu Müdürü Fatih GÜLEN'e, değerli hocalarımıza, öğrencilerimize, ailelerine ve emeği geçen herkese katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

IKSAD[®]
Publishing House

978-625-7954-10-5